

Dönem : 5
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 104

4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 10 ve 20 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan Komisyonları Raporları. (1/94)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 101-235/03369

20 . 4 . 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞA

Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 20.2.1978 tarihinde kararlaştırılan «4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 10 ve 20 nci maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğini yapmasını saygı ile arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun uygulanmasında karşılaşılan güçlükleri gidermek, Kurumun işlerliğini sağlamak, yönetiminde bu kurumdan aylık ve gelir almakta olan ve hayli kabarıklık bir sayıya ulaşan işçi emeklileri ile dul ve yetimlerin de söz sahibi olmalarını temin etmek, ayrıca, Sosyal Sigortalar fonlarının rantabl bir şekilde işletilmesini sağlamak üzere aşağıdaki madde gerekçelerinde izah edildiği veçhile gerekli değişikliklerin yapılması uygun ve yararlı görülmektedir.

Madde Gerekçeleri

Madde 1. — Bu maddede yapılan değişiklik ile Yönetim Kurulunun en yüksek karar organı olduğu belirtilmiş, teşekkül tarzında da üye sayısında herhangi bir değişiklik yapılmadan Genel Müdürün Yönetim Kurulunun başkanı olduğu zikredilerek 23 sayılı Kanunla Yönetim Kuruluna giren memur temsilcisi yerine Kurumdan gelir ve aylık almakta olan ve sayıları 300 000'i aşan ve gittikçe artmakta olan kimseleri temsilen son zamanlarda vuku bulan kesif müracaatlar da dikkate alınarak bunların bir temsilcisine de yer verilmiştir.

Ayrıca Genel Müdürün olmadığı zamanlarda toplantılara, kendisine vekâlet eden Genel Müdür Yardımcısının başkanlık yapması hükme bağlanmıştır.

Madde 2. — Bu madde ile Sosyal Sigortalar Kurumunun sigorta kolları için ayıracağı yedek akçaları nerede ve nasıl işleteceğine dair hükümleri ihtiva eden 4792 sayılı Kanunun 20 nci maddesine sigorta emeklilerinin de mesken kredisinden yararlandırılmalarını, ayrıca tüzelkişiliği haiz müesseseler kurmak ve güvenli ve kâr getirici müessese ile şirketlere iştirakte bulunmak suretiyle fonların daha iyi değerlendirilmesini sağlamak için gerekli ilaveler yapılmış bulunmaktadır.

Geçici Madde — Bu madde ile kanunun yayımlandığı anda Yönetim Kurulunda görev yapmakta olanların görevlerine devam etmesi olanağı sağlanmış bulunmaktadır.

Madde 3. — Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceğini hükme bağlamaktadır.

Madde 4. — Kanunun Bakanlar Kurulunca yürütüleceği belirtilmektedir.

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. : 1/94
Karar No. : 5

20 . 4 . 1978

Yüksek Başkanlığa

4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 10 ve 20 nci maddelerinin değiştirilmesine ilişkin kanun tasarısı Komisyonumuzda ilgili bakanlık temsilcileri ile Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısının da katılmasıyla görüşüldü.

Yasa önerisinin gerekçesinde de belirlendiği üzere; 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun uygulanmasında karşılaşılan güçlükleri gidermek, Kurumun işlerliğini sağlamak, Kurumdan aylık alan işçi emeklileri ile dul ve yetimleri de Kurumda söz sahibi kılmak, Sosyal Sigortalar fonlarını olumlu bir şekilde işletilmesini içeren yasa önerisi Komisyonumuzda yerinde görülerek tümü kabul edildi ve maddelerin görüşülmesine geçildi.

1. Tasarının 1 nci çerçeve maddesi ile 4792 sayılı Kanunun değişik 10 ncu maddesi yeniden düzenlenmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasındaki «Yönetim Kurulu bir başkan ile yedi üyeden oluşur» ifadesi, Yönetim Kuruluna Maliye Bakanlığını temsil eden bir üye ile Kurumda çalışanları temsil eden bir üyenin de eklenmesi uygun görüldüğünden, «Yönetim Kurulu bir başkan ile dokuz üyeden oluşur» şeklinde değiştirilmiştir.

Yönetim Kurulunda atama ile görev alacak üyelerin, ortak karar yerine Bakanlar Kurulu kararı ile atanması Komisyonumuzca daha uygun bulunmuş ve maddenin üçüncü fıkrası, bu amaca uygun olarak ve Maliye Bakanlığını temsil eden üyeye de yer verilerek yeniden düzenlenmiştir.

Maddenin dördüncü fıkrası «işçi ve işverenleri temsil eden ikişer üye Genel Kurulca seçilir» hükmü fıkraya açıklık getirilmesi için Komisyonumuzca «İşçi ve İşverenleri temsil eden ikişer üye kendi temsilcileri tarafından Genel Kurulda seçilir.» şeklinde değiştirilmiştir.

Kurumdan aylık ve gelir almakta olanları temsil eden Yönetim Kurulu üyesinin, ilgili merkez kuruluşu tarafından seçilmesi yerine bu grubu Genel Kurulda temsil eden üyeler arasından ve bu üyelerle işçileri temsil eden üyeler tarafından birlikte seçilmesi Komisyonumuzca yerinde görülmüş ve maddenin beşinci fıkrası buna göre değiştirilmiştir.

Komisyonumuzca; Yönetim Kurulunda Kurumda çalışanları temsil eden bir üyenin de bulunması prensip olarak uygun görülmüş, bu üyenin seçiminin yol ve yöntemlerinin de bir yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmüştür. Bu amaçla maddeye yeni bir fıkra eklenmiştir.

Tasarının 1 nci çerçeve maddesinin altıncı fıkrasındaki «... Genel Müdür Vekili Kurula Başkanlık eder.» ibaresi, 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda «Genel Müdür Vekili» unvanlı bir kadro bulunmadığı gözönünde tutularak, Komisyonumuzca yedinci fıkra olarak «... Genel Müdür Yardımcısı Kurula Başkanlık eder.» şeklinde değiştirilmiştir.

Yine tasarının 1 nci çerçeve maddesinin sekizinci fıkrasındaki Yönetim Kurulunun asgari 5 üye ile toplanacağına ilişkin hükmü, Yönetim Kurulu üye sayısındaki artış dikkate alınarak «... asgari 6 üye ile toplanır» şeklinde değiştirilmiştir. Yapılan bu düzenlemelerle madde kabul edilmiştir.

2. Komisyonumuzca; Kurumdan malullük, yaşlılık ve sürekli iş görememezlik geliri almakta olanların Müdürler Kurulunda temsil edilmelerine paralel olarak Genel Kurulda da temsil edilebilmeleri prensip olarak kabul edildiğinden, bu kimselerden en çok üyeyi temsil eden kuruluş tarafından seçilecek 10 üyenin Kurum Genel Kuruluna katılmaları ve bu seçimin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarınca birlikte hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmüş ve bu amaçla hazırlanan madde aynı Kanunun 12 nci maddesine bir (D) bendi ile 2 nci çerçeve maddeyle sunulmuştur.

3. Komisyonumuz 2 nci çerçeve maddeyi, 3 ncü çerçeve madde şeklinde ve «(e) fıkrasındaki konular Bakanlar Kurulu Kararıyla yürütülür.» şeklinde bir fıkra eklenmek suretiyle kabul edilmiştir.

4. Geçici maddeler Komisyonumuzca 4 ncü çerçeve madde içerisinde sunulmuş ve yeni geçici madde 1 ile Kanunun içerisinde bulunan yönetmeliklerin engeç üç ay içinde hazırlanacağı hükme bağlanmış, bu yeni madde tasarıya eklenmiştir.

Tasarının geçici maddesi, geçici 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

5. Tasarının 3 ncü maddesi, 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

6. Tasarının 4 ncü maddesi, 6 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yasa önerisinin başlığı, yeni maddeler eklenmesi nedeniyle yeniden düzenlenmiştir.

Tasarı yapılan bu değişikliklerle, Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Komisyonumuz konunun önemi nedeniyle, Tasarının Plan Komisyonunda ve Genel Kurulda öncelikle görüşülmesini dilemeyi karar altına almıştır.

Havalesi gereğince Plan Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan Hatay <i>Öner Miski</i> Adana <i>Oğuz Yazıcıoğlu</i>	Sözcü Mardin <i>Metin Musaoğlu</i> Ankara Muhalefet şerhim eklidir. Söz hakkım saklıdır. <i>Mustafa Başoğlu</i> Elazığ <i>Celâl Ertuğ</i> Kocaeli <i>Kenan Akman</i>	Kâtip Van <i>İhsan Bedirhanoğlu</i> Ankara Muhalefet şerhim eklidir. <i>Fikri Pehlivanlı</i> Eskişehir Muhalefet şerhim eklidir. <i>Yusuf Cemal Özkan</i> Kütahya Muhalefet şerhim eklidir. Söz hakkım bakidir. <i>Ahmet Mahir Ablum</i> Tunceli <i>Ali Haydar Veziroğlu</i>
Antalya Ömer Buyrukçu İmzada bulunamadı Kars Muhalefet şerhim eklidir. <i>Hidayet Çelebi</i>	Samsun Muhalefet şerhim eklidir. <i>İ. Etem Ezgü</i>	Tokat <i>Sermet Durmuşoğlu</i>

MUHALEFET ŞERHİ

Sosyal Sigortalar Kurumunun bugün gerek hitap ettiği sigortalı sayısı, gerekse sosyal güvenlik alanında yüklendiği ehemmiyetli görev ve fonksiyonlarına ilaveten gittikçe gelişen mali varlığı nedeni ile de memleket ekonomisi içindeki yeni itibarıyla da artan bir önem kaptığı şüphesizdir. Ancak bu durum, kurumun kendisine düşen görev ve fonksiyonlarını layıkı vechile yapabilmesi için kuruluş ve görev kanununda önemli değişikliklerin yapılması zaruretini de meydana çıkarmış bulunmaktadır. Bu nedendir ki bizzat kurumun yetkili organları kuruluş kanunundaki noksanların ıstırabını çekerken, Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve bilüminin ilgili teşekküller bunu ifade etmekte ve hatta Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Kurullarında eleştiri konusu yapılmaktadır.

Bu gerçeği duyan ve bilen Sosyal Sigortalar Kurumu ile Sosyal Güvenlik Bakanlığının Kurumun Kuruluş Kanununun tümünü revize etmeye karar vererek hazırlık ve çalışmalara başlamış bulunmaktadır.

Komisyonumuz toplantılarına iştirak eden Hükümet üyeleri de böyle bir zarurete ve ihtiyaca lüzum olduğu görüşüne iştirak etmiş bulunmaktadırlar.

Hal böyle olunca, yani kurumun kuruluş Kanunu revize edilerek yeni bir tasarı hazırlanınca görülecektir ki, kurum kaynaklarının tahsis mahal ve nispetleri de yeni baştan ele alınma zaruretiyle karşılaşılabacaktır. Fülhakika şimdiye kadar tenkit konusu yapılan kurum kaynaklarının önemli bir kısmının Devlet tahvillerine yatırılması hususu, işçilerin ödedikleri primlerle gelişen bu kaynakların işçilerimizin menfaatine ve yeni iş imkânları yaratacak alanlara yatırılması görüşü de ağırlık kazanmaktadır. Bunun yanı başında kurumun yeni

ihbariyalara göre reorganize edilmesi kurum kaynaklarından yeni birimlere ve faaliyetlere ne nispette ayrılacağı hususunun ele alınmasını gerektirecektir.

Bu ve buna benzer nedenlerle işçi emeklilerine bazı hak ve menfaatler tanıyan bu tasarı da kurum kaynaklarının düzenlenmesiyle ilgili 2 nci maddenin (e) fıkrasının ele alınması erken ve yanlıştır. Bu konunun Kurumun Kuruluş Kanununa ait anatasarının ele alınması sırasında o tasarı ile birlikte görüşülmesi çok yerinde ve uygun olacağından, söz hakkım mahfuz kalmak üzere bu husustaki muhalefet şerhimizi arz ediyoruz.

Ankara
Fikri Pehlivanlı

Eskişehir
Yusuf Cemal Özkân
Kütahya
Ahmet Mahir Ablum

Kars
Hidayet Çelebi

5 . 4 . 1978

MUHALEFET ŞERHİ

Gün geçtikçe büyüyen ve ülkemizin en güçlü sosyal güvenlik kuruluşu olan Sosyal Sigortalar Kurumunun Kuruluş Kanununu, hem kurumun gelişmesi, hem de gelirlerinin kurumu daha çok güçlendirecek biçimde değerlendirilmesini sağlamak amacıyla, Kuruluş Kanununun yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Oysa Hükümet, bu Kanunun sadece 2 maddesini değiştirmek istemektedir.

Milyonlarca işçi ve emekli işçinin eş ve çocuklarının yegâne dayanağı olan kurumu daha güçlü hale getirme yerine, Hükümet, özellikle kurumun yedek akçaları üzerinde dilediği gibi tasarrufta bulunmak için bir yandan kanun gücünde kararname ile yetki istemekte, öte yandan sınırları yasa ile belirlenmeyen alanlarda yatırım yapılmasını istemektedir. Ayrıca, yıllardan beri aleyhe işleyen kurumun tahvil satılma uygulamasını devam ettirmek arzulanmaktadır.

Bu arada, bugünkü seviyeye gelmesinde büyük emeği olan kurumun memurlarına mesken kredisi verilmesine ait önerem Komisyon tarafından reddedilmiştir.

Ayrıca, bütün kurum personelinin işçi statüsünden yararlandırılmasını öngören önerem de Komisyon tarafından benimsenmemiştir.

Bu nedenlerle, Tasarıya (Emekli İşçilerin Genel Kurulda ve Müdürler Kurulunda temsili ile mesken kredisinden yararlandırılması ve kurum personelinin Müdürler Kurulunda temsil edilmesi hariç) muhalifim. Muhalef o'duğum konularda söz hakkım saklıdır.

Ankara
Mustafa Başoğlu

MUHALEFET ŞERHİM

Her geçen gün büyüyen ve ülkemizin en kuvvetli sosyal güvenlik kuruluşu olan Sosyal Sigortalar Kurumu Kuruluş Kanunu muhtelif zamanlarda ele alınıp, bazı maddelerinin değiştirilmesi gibi hareketler kurumun müsipet yolda gelişmesini engellemiş bulunmaktadır.

Kurumun gelişmesi, hem de gelirlerinin daha verimli hale getirilmesini ve güçlendirilmesini sağlamak amacıyla, Kuruluş Kanununun tümünün yeni baştan düzenlenmesi gerekmektedir.

Oysa, Hükümet, bu Kanunun sadece 2 maddesini değiştirmek istemektedir.

Milyonlarca işçi ve emekli işçinin eş ve çocuklarının yegâne dayanağı olan kurumu güçlü hale getirme yerine, Hükümet, kurumun yedek akçaları üzerinde dilediği gibi tasarrufta bulunmak için bir yandan kanun kuvvetinde kararname ile yetki istemekte, öte yandan sınırları yasa ile belirlenmeyen alanlarda yatırım yapılmasını istemektedir.

Ayrıca, yillardan beri aleyhte işleyen kurum tahvil satın alma uygulamasını devam ettirmek ve arzulamaktadır.

Bu nedenle (emekli işçilerin Genel Kurulda ve Müdürler Kurulunda temsili ile kurum personelinin Müdürler Kurulunda temsili edilmesi hariç) muhalifim muhalif, olduğum konularda söz hakkım saklıdır.

5 . 4 . 1978

Sosyal İşler Komisyon Üyesi

Sarımsın Milletvekili

Ibrahim Ekrem Ezgü

Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Plan Komisyonu
Esas No. : 1/94
Karar No. : 21

5 . 5 . 1978

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza sevk edilen «4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 10, 12 ve 20 nci maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı» ve ön havalesi uyarınca Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu raporu ve bu komisyonca yapılan değişiklikleri içeren metin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı, Maliye Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve TC Emekli Sandığı temsilcilerinin de katıldığı toplantıda görüşüldü :

4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun uygulamasında karşılaşılan güçlükleri gidermek, kurumun işlerliğini sağlamak, yönetiminde bu kurumdan aylık ve gelir almakta olan ve oldukça kabarık bir sayıya ulaşan işçi emeklileri ile dul ve yetimlerinde söz sahibi olmalarını temin etmek, ayrıca, sosyal sigortalar fonlarının rantabl bir şekilde işletilmesini sağlamak için hazırlanan tasarı komisyonumuzca da olumlu bulunmuştur. Görüşmelere Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunca hazırlanan metin esas alınarak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunca düzenlenen çerçeve 4 ncü maddeye bağlı geçici 2 nci maddesi, geçici 2 nci madde olarak,

Tasarının 3 ncü maddesi 5 nci madde, 4 ncü maddesi 6 ncı madde olarak aynen,

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonununun 2 nci maddesi aynen,

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunca düzenlenen çerçeve 1 nci maddeye bağlı 10 ncü maddesinde yer alan «Bakanlar Kurulu kararı ile atanarlardan süresi bitenler yeniden atanabilir. Seçimle gelenler ancak üst üste iki devre seçilebilir.» ibaresi maddeye açıklık getirilmesi bakımından çıkarılarak, yerine «süresi biten üyeler tekrar atanabilir veya seçilebilirler» ifadesi konulmuştur.

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunca düzenlenen çerçeve 3 ncü maddeye bağlı 20 nci maddesinin (e) fıkrasındaki «Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası ve Sınai Kalkınma Bankasında» yer alan ikinci (ve) sözcüğünün (veya) olarak değiştirilerek,

Çerçeve 4 ncü maddeye bağlı 1 nci maddenin sondaki «hazırlanır» kelimesinin «yayımlanır» olarak değiştirilmiştir.

Tasarının büyük bir işçi kesimini ilgilendirmesi nedeniyle, Genel Kurulda öncelikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Genel Kurulun olurlarının sağlanması için, Yüksek Başkanlığa sunulur.

Saygılarımızla.

Başkan
Tekirdağ
Yılmaz Alpaslan

Başkanvekili
ve bu Rapor Sözcüsü
Aydın
Muharrem Sökeli

Sözcü
İstanbul
20 nci madde hakkında karşı oy
yazım eklidir.
Sevil Korum

Kâtip
Trabzon
Ertoz Vahit Suiçmez
İmzada bulunamadı
Ankara
Sabati Ataman
İmzada bulunamadı
Bolu
Halûk Karabörklü

İstanbul
Ali Nejat Ölçen
İmzada bulunamadı
Kastamonu
Sabrı Tıǧlı

Nevşehir
Y. Kemal Yüksekli

Siirt
Nebil Oktay

Adana
M. Kemal Küçüktepepınar
İmzada bulunamadı

Antalya
Kaya Çakmakçı

Çanakkale
Orhan Çaneri

İstanbul
Metin Tüzün

Kırklareli
Mehmet Dedeoǧlu
İmzada bulunamadı

Ordu
Bilâl Taranoǧlu

Sivas
Ali Gürbüz

Adryaman
Abdurrahman Ünsal

Artvin
Mehmet Balta

Denizli
Emin Atıf Şohoǧlu
İmzada bulunamadı

Kars
Doǧan Araslı

Manisa
Sümer Oral

Samsun
İ. Etem Kılıçoǧlu
İmzada bulunamadı
Sivas
Azimet Köylüoǧlu
İmzada bulunamadı

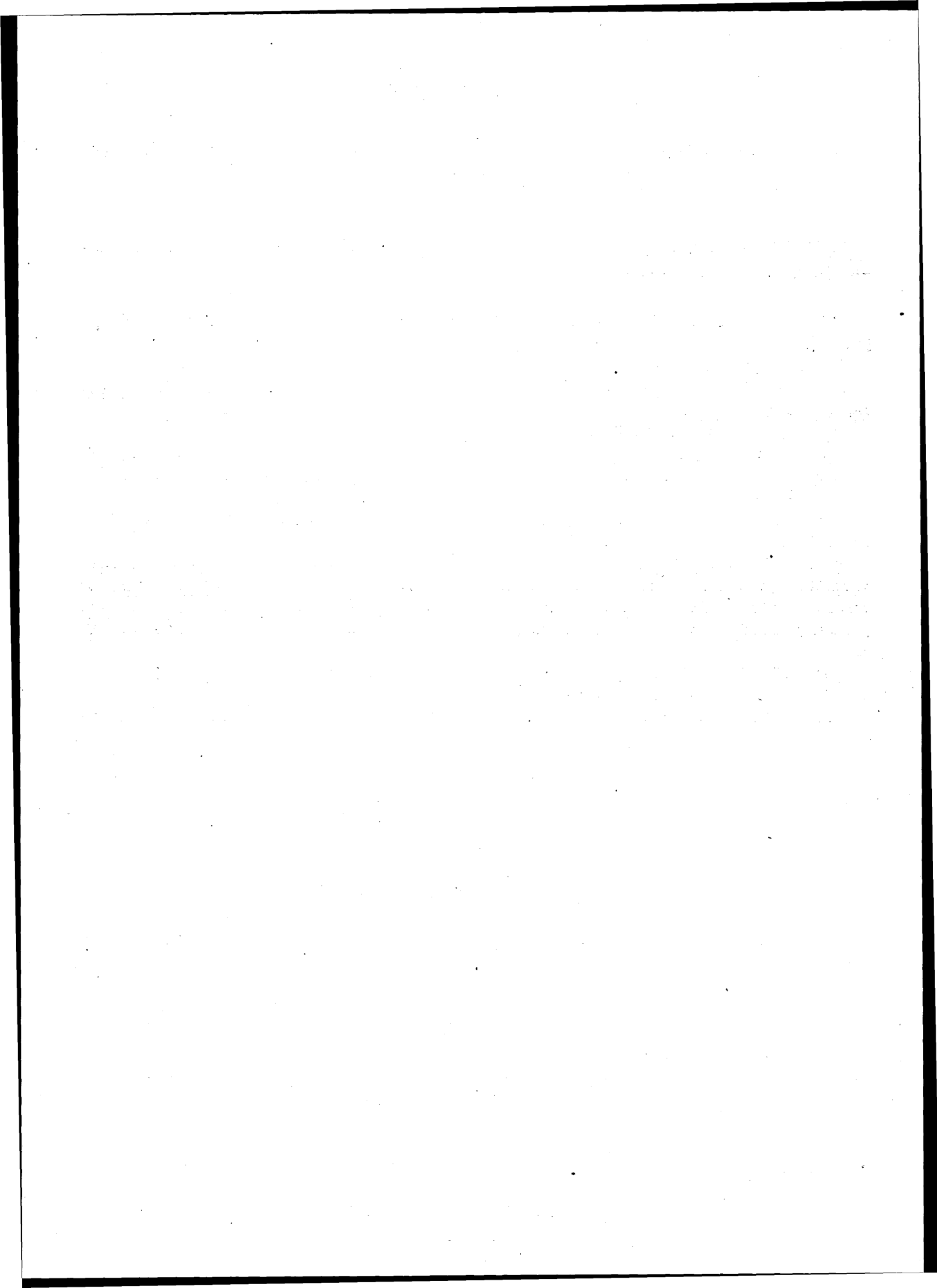
KARŞI OY YAZISI

Sosyal Sigortalar Kurumunun yedek akçelerinin % 15'inin kârlı yatırımlarda değerlendirilmesinde önemli yararlar görülebilir. Ancak, kamu iştirakçiliği yoluyla kurulan karma kuruluşların yarattığı sorunlar da açıkça gözlenebilmektedir. Sosyal Sigortalar Kurumu fonlarının, kamu ya da Sosyal Sigortalar Kurumu kontrolünde olmayan kuruluşlarda değerlendirilmesi, fonların niteliği ve büyüklüğü gözönünde bulundurulduğunda, büyük sakıncalar yaratabilir.

Öte yandan Türkiye'de sanayileşmenin gelinen aşamasında teknoloji ölçek ve buna bağlı olarak işletme büyüklüğü konuları yanında, öncelik ve ağırlık verilen ara ve yatırım malları üreten sektörlerde «sahiplik» özel bir önem taşımaktadır. Bu nedenle 20 nci maddenin «e» fıkrasına . . . . . ve Devlet Planlama Teşkilatınca güvenilir ve kârlı olacağı belirtilen öncelikli ara ve yatırım malları üretimine yönelik ve sermayesinin % 51'i kamu kesimine ya da yalnızca Sosyal Sigortalar Kurumuna ait olacak şekilde kuruluşlara katılmak şeklinde değiştirilmesini gerekli görmekteyim.

Arz ederim.

İstanbul Milletvekili
Sevil Korum

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 10 ve 20 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 5565 sayılı Kanunla değişik 10 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 10. — Yönetim Kurulu bir karar organı olup Kurumun en yüksek yönetim ve karar sorumluluğunu taşır.

Yönetim Kurulu bir başkan ile yedi üyeden oluşur.

İki üye Sosyal Güvenlik Bakanının önerisi üzerine ortak karar ile atanır. Bunlardan birinin iş hekimliği, diğerinin de sigorta, iş hukuku veya sosyal ekonomi konularından birinde yetkili kimse olması şarttır.

İşçi ve işverenleri temsil eden ikişer üye Genel Kurulca seçilir.

Kurumdan aylık ve gelir almakta olanlardan en çok sayıda üyeyi temsil eden kuruluşun yetkili merkez yönetim kurulunca gösterilecek bir üyede aylık ve gelir almakta olanları temsil etmek üzere Sosyal Güvenlik Bakanınca Yönetim Kuruluna atanır.

Genel Müdür Yönetim Kurulunun başkanıdır. Genel Müdürün bulunmadığı hallerde Genel Müdür Vekili Kurula başkanlık eder.

Yönetim Kurulu üyelerinin görev süreleri üç yıldır. Ortak kararla atananlardan süresi bitenler yeniden atanabilir. Seçimle gelenler ancak üstüste 2 devre seçilebilirler. Atama ve seçim dönemi içerisinde herhangi bir nedenle Yönetim Kurulu üyeliği sona erenlerin yerleri aynı usulle yenileri atanmak veya seçilmiş bulunan yedekler getirilmek suretiyle doldurulur. Bu şekilde göreve gelenler yerini aldıkları üyenin görev süresini tamamlarlar.

Yönetim Kurulu haftada en az bir kez, asgari 5 üye ile toplanır. Toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile karar verilir. Oylarda eşitlik halinde başkanın olduğu taraf çoğunlukta sayılır.

Özürsüz olarak toplantıya katılmayan üyelerin ücretlerinden Yönetim Kurulu Kararı ile kesinti yapılır.»

**SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 10, 12 ve 20 nci Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna İki Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 5565 sayılı Kanunla değişik 10 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 10. — Yönetim Kurulu bir karar organı olup Kurumun en yüksek yönetim ve karar sorumluluğunu taşır.

Yönetim Kurulu bir başkan ile dokuz üyeden oluşur.

İki üye Sosyal Güvenlik Bakanının, bir üye Maliye Bakanının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunun kararı ile atanır. Sosyal Güvenlik Bakanınca önerilecek üyelerden birinin iş hekimliği, diğerinin de sigorta, işhukuku veya sosyal ekonomi konularından birinde yetkili kimseler olmaları şarttır.

İşçi ve işverenleri temsil eden ikişer üye Genel Kurulda kendi temsilcileri tarafından seçilir.

Kurumdan aylık ve gelir almakta olanları temsil eden bir üye; Genel Kurulda, kendi temsilcileri arasından ve bu temsilciler ile işçileri temsil eden üyeler tarafından seçilir.

Kurumda çalışanları temsil eden bir üyenin seçimi, bir yönetmelikle düzenlenir.

Genel Müdür Yönetim Kurulunun Başkanıdır. Genel Müdüürün bulunmadığı hallerde Genel Müdür Yardımcısı Kurula Başkanlık eder.

Yönetim Kurulu üyelerinin görev süreleri üç yıldır. Bakanlar Kurulu Kararı ile atanarlardan süresi bitenler yeniden atanabilir. Seçimle gelenler ancak üstüste iki devre seçilebilirler. Atama ve seçim dönemi içerisinde herhangi bir nedenle Yönetim Kurulu üyeliği sona erenlerin yerleri aynı usulle yenileri atanmak veya seçilmiş bulunan yedekler getirilmek suretiyle doldurulur. Bu şekilde göreve gelenler yerini aldıkları üyenin görev süresini tamamlarlar.

Yönetim Kurulu haftada en az bir kez, asgari 6 üye ile toplanır. Toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile karar verilir. Oylarda eşitlik halinde başkanın olduğu taraf çoğunlukta sayılır.

Yönetim Kurulunun çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar bir yönetmelikle düzenlenir.

Özürsüz olarak toplantıya katılmayan üyelerin ücretlerinden Yönetim Kurulu yönetmeliğine göre kesinti yapılır.

**BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 10, 12 ve 20 nci Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna İki Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 5565 sayılı Kanunla değişik 10 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 10. — Yönetim Kurulu bir karar organı olup, kurumun en yüksek yönetim ve karar sorumluluğunu taşır.

Yönetim Kurulu bir Başkan ile dokuz üyeden oluşur.

İki üye Sosyal Güvenlik Bakanının, bir üye Maliye Bakanının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunun kararı ile atanır. Sosyal Güvenlik Bakanınca önerilecek üyelerden birinin iş hekimliği, diğerinin de sigorta, işhukuku veya sosyal ekonomi konularından birinde yetkili kimseler olmaları şarttır.

İşçi ve işverenleri temsil eden ikişer üye Genel Kurulda kendi temsilcileri tarafından seçilir.

Kurumdan aylık ve gelir almakta olanları temsil eden bir üye; Genel Kurulda, kendi temsilcileri arasından ve bu temsilciler ile işçileri temsil eden üyeler tarafından seçilir.

Kurumda çalışanları temsil eden bir üyenin seçimi, bir yönetmelikle düzenlenir.

Genel Müdür Yönetim Kurulunun Başkanıdır. Genel Müdüürün bulunmadığı hallerde Genel Müdür Yardımcısı Kurula Başkanlık eder.

Yönetim Kurulu üyelerinin görev süreleri üç yıldır. Süresi biten üyeler tekrar atanabilir veya seçilebilirler. Atama ve seçim dönemi içerisinde herhangi bir nedenle Yönetim Kurulu üyeliği sona erenlerin yerleri aynı usulle yenileri atanmak veya seçilmiş bulunan yedekler getirilmek suretiyle doldurulur. Bu şekilde göreve gelenler yerini aldıkları üyenin görev süresini tamamlarlar.

Yönetim Kurulu haftada en az bir kez, asgari 6 üye ile toplanır. Toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile karar verilir. Oylarda eşitlik halinde Başkanın olduğu taraf çoğunlukta sayılır.

Yönetim Kurulunun çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar bir yönetmelikle düzenlenir.

Özürsüz olarak toplantıya katılmayan üyelerin ücretlerinden Yönetim Kurulu Yönetmeliğine göre kesinti yapılır.

Hükümetin Teklifi

MADDE 2. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 344 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 20. — Sosyal Sigortalar Kurumu her sigorta kolu için ayıracağı yedek akçuları :

- a) Millî Bankalara yatırmak,
- b) Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahvillere yatırmak,
- c) Gayrimenkullere yatırmak,

d) Sigortalılar ile Kurumdan mafullük ve yaşlılık aylığı veya sürekli tam işgöremezlik geliri almakta olanlara konut yapımı için ve bu konutların birinci derecede ipoteği karşılığında, gayrimenkul değerinin % 90 miktarında, ilgili yönetmeliğinde belirtilecek esaslar dahilinde en çok (20) yıl vadeli ikrazda bulunmak,

e) Kuruluşları, çalışma konuları, organları, görev ve yetkileriyle denetim usulleri yönetmeliklerinde belirtilen ve kendisine bağlı olmak üzere tüzelkişiliği haiz müesseseler kurmak; Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası ve Sınal Kalkınma ve Yatırım Bankasıyla güvenilir ve karlı olacağı belirtilen her nevi müessese ve şirkete iştirakte bulunmak,

Suretiyle işletir.

Bu karşılıkların en çok % 40'ı (b) fıkrasında % 25'i (d) fıkrasında ve % 15'i (e) fıkrasında yazılı olan konulara yatırılır.

(b) fıkrasında belirtilen yatırımlara karşı kurum lehine tesis edilen ipoteklerin paraya çevrilmesinde 4947 sayılı Kanunun 13 - 25 nci maddeleri hükümleri uygulanır.»

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin

MADDE 2. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 12 nci maddesine aşağıdaki (D) bendi eklenmiştir.

«D) Kurumdan malullük, yaşlılık aylığı ve sürekli işgöremezlik geliri almakta olanlardan en çok sayıda üyeyi temsil ettiği Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenen kuruluş tarafından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanacak yönetmeliğe göre seçilecek 10 üyeden»,

MADDE 3. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 344 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 20. — Sosyal Sigortalar Kurumu her sigorta kolu için ayracağı yedek akçaları;

- Milli bankalara yatırmak,
- Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahvillere yatırmak,
- Gayrimenkullere yatırmak,

d) Sigortalılar ile Kurumdan malullük ve yaşlılık aylığı veya sürekli tam işgöremezlik geliri almakta olanlara konut yapımı için ve bu konutların birinci derecede ipoteği karşılığında, gayrimenkul değerinin % 90 miktarında, ilgili yönetmeliğinde belirtilecek esaslar dahilinde en çok (20) yıl vadeli ikrazda bulunmak,

e) Kuruluşları, çalışma konuları, organları, görev ve yetkileriyle denetim usulleri yönetmeliklerinde belirtilen ve kendisine bağlı olmak üzere tüzelkişiliği haiz müesseseler kurmak, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası ve Sınai Kalkınma ve Yatırım Bankasınınca güvenilir ve kârlı olacağı belirtilen her nevi müessese ve şirkete iştirakte bulunmak,

Suretiyle işletir.

(e) fıkrasındaki konular Bakanlar Kurulu kararı ile yürütülür.

Bu karşılıkların en çok % 40'ı (b) fıkrasında, % 25'i (d) fıkrasında ve % 15'i (e) fıkrasında yazılı olan konulara yatırılır.

(d) fıkrasında belirtilen yatırımlara karşı kurum lehine tesis edilen ipoteklerin paraya çevrilmesinde 4792 sayılı Kanunun 15 - 25 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

MADDE 4. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

Bütçe Plan Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

MADDE 2. — Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 344 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 20. — Sosyal Sigortalar Kurumu her sigorta kolu için ayracağı yedek akçeleri;

- Milli bankalara yatırmak,
- Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahvillere yatırmak,
- Gayrimenkullere yatırmak,

d) Sigortalılar ile Kurumdan malullük ve yaşlılık aylığı veya sürekli tam işgöremezlik geliri almakta olanlara konut yapımı için ve bu konutların birinci derecede ipoteği karşılığında, gayrimenkul değerinin % 90 miktarında, ilgili yönetmeliğinde belirtilecek esaslar dahilinde en çok (20) yıl vadeli ikrazda bulunmak,

e) Kuruluşları, çalışma konuları, organları, görev ve yetkileriyle denetim usulleri yönetmeliklerinde belirtilen ve kendisine bağlı olmak üzere tüzelkişiliği haiz müesseseler kurmak, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası veya Sınai Kalkınma ve Yatırım Bankasınınca güvenilir ve kârlı olacağı belirtilen her nevi müessese ve şirkete iştirakte bulunmak,

Suretiyle işletir.

(e) fıkrasındaki konular Bakanlar Kurulu Kararı ile yürütülür.

Bu karşılıkların en çok % 40'ı (b) fıkrasında, % 25'i (d) fıkrasında ve % 15'i (e) fıkrasında yazılı olan konulara yatırılır.

(d) fıkrasında belirtilen yatırımlara karşı Kurum lehine tesis edilen ipoteklerin paraya çevrilmesinde 4947 sayılı Kanunun 15 - 25 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

MADDE 4. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

Hükümetin Teklifi

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmakta olanlar süreleri doluncaya kadar görevlerine devam ederler.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

20 . 2 . 1978

Başbakan <i>B. Ecevit</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>O. Eyüboğlu</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>Prof. Dr. T. Feyzioğlu</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>Dr. F. Sükan</i>
Devlet Bakanı <i>H. Çetin</i>	Devlet Bakanı <i>E. Akova</i>	Devlet Bakanı <i>Dr. L. Doğan</i>	Devlet Bakanı <i>S. Yıldız</i>
Devlet Bakanı <i>A. R. Septioğlu</i>	Devlet Bakanı <i>M. Kılıç</i>	Devlet Bakanı <i>A. Şener</i>	Adalet Bakanı <i>M. Can</i>
Milli Savunma Bakanı <i>H. E. Işık</i>	İçişleri Bakanı <i>İ. Özyıldırım</i>	Dışişleri Bakanı <i>Prof. G. Ökçün</i>	Maliye Bakanı <i>Z. Müezzinoğlu</i>
Milli Eğitim Bakanı <i>N. Uğur</i>	Bayındırlık Bakanı <i>Ş. Elçi</i>	Ticaret Bakanı <i>T. Köprülüler</i>	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı <i>Dr. M. Tan</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı <i>T. Mataracı</i>	Ulaştırma Bakanı <i>G. Öngüt</i>	Gıda - Ta. ve Hay. Bakanı <i>M. Yüceler</i>	Çalışma Bakanı <i>A. B. Ersoy</i>
Sanayi ve Teknoloji Bakanı <i>O. Alp</i>	İşletmeler Bakanı <i>Prof. Dr. K. Bulutoğlu</i>	En. ve Tabii Kay. Bakanı <i>Doç. Dr. D. Baykal</i>	Turizm ve Tan. Bakanı <i>A. Coşkun</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>A. Karaaslan</i>	Köy İş. ve Koop. Bakanı <i>A. Topuz</i>	Orman Bakanı <i>V. İlhan</i>	Gençlik ve Spor Bakanı <i>Y. Çakmur</i>
Sosyal Güvenlik Bakanı <i>H. Işgüzar</i>	Kültür Bakanı <i>Doç. Dr. A. T. Kışlalı</i>	Yerel Yönetim Bakanı <i>M. Özdemir</i>	

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler en geç üç ay içinde ilgili Bakanlıkça hazırlanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının geçici maddesi, geçici 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 3 ncü maddesi, 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 4 ncü maddesi, 6 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Bütçe Plan Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler en geç üç ay içinde ilgili Bakanlıkça yayımlanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının geçici maddesi, geçici 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 3 ncü maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 4 ncü maddesi 6 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

